

การบริหารจัดการกลุ่มอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย
ศึกษารณีกกลุ่มสตรีเทศบาลตำบลอุบล อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี
Management Thai of Earth Flowers Making of the Female Group of
Ubon Sub-district Municipality Muang Ubon District,
Ubon Ratchathani Province

จำลิลเอกหญิงจันทร์ธิดา ศรีพิทักษ์*

บทคัดย่อ

รายงานนี้มีวัตถุประสงค์ ประการที่หนึ่งเพื่อศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย ประการที่สองเพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมกลุ่มอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทยของกลุ่มสตรีเทศบาลตำบลอุบล ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มผู้บริหารเทศบาล พนักงานเทศบาลตำบลอุบล และคณะกรรมการกลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทยของเทศบาลตำบลอุบล ผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการกลุ่มอาชีพที่ดัดนั้น ต้องมีการดำเนินการที่มีระเบียบขั้นตอนวิธีการที่ชัดเจน มีคณะกรรมการดำเนินงาน มีงบประมาณสนับสนุนที่เพียงพอ มีการวางแผนการผลิต การตลาด การประชาสัมพันธ์ ตลอดจนคณะกรรมการรับผิดชอบด้านการเงินซึ่งมีส่วนสำคัญต่อการบริการจัดการด้านอื่น สภาพปัญหาที่พบมากที่สุด คือ การบริหารจัดการด้านการเงินที่มีรายได้ไม่เพียงพอและขาดเงินทุนสำรอง เนื่องจากไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือขาดการนำเสนอและการประชาสัมพันธ์ที่ดีพอ ดังนั้น แนวทางการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย ของกลุ่มสตรีเทศบาลตำบลอุบล เพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คือ ๑) ควรมีการประชุมกันอย่างสม่ำเสมอ ๒) ให้สมาชิกช่วยกันประชาสัมพันธ์ให้มีผู้รู้จักมากขึ้น ๓) ควรมีระเบียบปฏิบัติที่เป็นขั้นตอน ๔) ควรมีการส่งเสริมการฝึกฝีมือ สร้างภาวะที่ทำให้สมาชิกทุกคนมีความกระตือรือร้นและภาคภูมิใจในการที่จะสร้างผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ

คำสำคัญ: กลุ่มอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย

* นักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต รุ่นที่ ๙ ศูนย์อุบลราชธานี สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Abstract

This study proposed to investigate (1) performances and troubles relevant to the management of earth flower making and (2) solutions and development guidelines towards the management. Interview and Focus Group of administrators, officers, and the board of Management of Thai of Earth Flowers Making of the municipality were used for data collection. The results of the study identified that the appropriate management relied on clarified performances, regulations, and procedures along with the commission appointment, adequate budgets, production planning, marketing determination, and public relations. The commission responsible for financial affairs also played a significance role for the management. Financial management, insufficient earnings and monetary reserves, was found as the main problem due to the lack of the municipality's regular supports. Appropriate presentation and public relations were also indicated as a management obstacle. According to suggestions for productive management, there should be (1) regular meetings, (2) thorough public relations through members of the group, (3) systematic procedures, and (4) vocational training courses to enhance alacrity and self-esteem amongst the members for their quality production.

Keywords; Thai Earth Flowers Making

๑. บทนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชน ซึ่งเป็นภารกิจหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่ง แต่จากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ ไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพของชุมชน ดังจะเห็นได้จากงบประมาณรายจ่ายแต่ละปี มีแผนงานโครงการกิจกรรมส่งเสริมและบริหารจัดการกลุ่มอาชีพน้อยมาก^๑

ในส่วนของเทศบาลตำบลอุบล กลุ่มสตรีแม่บ้านในเขตเทศบาลส่วนหนึ่งได้ร่วมกันจัดตั้งกลุ่มอาชีพขึ้น โดยมีสมาชิกประมาณ ๕๐ คน โดยใช้ชื่อว่า กลุ่มสตรีเทศบาลตำบลอุบล มีการทำดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย จำหน่ายเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนและของชำร่วย

^๑กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, เศรษฐกิจชุมชนพึ่งพาตนเอง : แนวคิดและยุทธศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง, ๒๕๔๑), หน้า ๔๐.

ต่างๆ แต่การดำเนินงานของกลุ่มอยู่ในลักษณะที่ไม่มีความมั่นคงและไม่มีผลกำไร ทำให้ไม่สามารถที่จะพัฒนาไปข้างหน้าให้เกิดความเข้มแข็งช่วยเหลือตนเองและสังคมให้เกิดรายได้รวม ทั้งไม่สามารถพัฒนาผลผลิตให้ไปสู่ตลาดสินค้าในระดับห้าดาวตามโครงการ OTOP ได้^๒

เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพ ให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอุบล ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญเพื่อยกระดับ และพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในท้องถิ่นโดยการเพิ่มรายได้ลดรายจ่าย และเพิ่มศักยภาพของชุมชนให้มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีและเหมาะสม ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเทศบาลตำบลอุบลจะเป็นผู้ สนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชน ได้มีการรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่มอาชีพ ให้มีความสามารถในการผลิต การตลาด และการบริหารจัดการกลุ่มให้มีความเข้มแข็งต่อไป

จากปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในฐานะผู้ศึกษาวิจัยเป็นบุคลากรขององค์กร ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนหรือเป็นกลไกในการดำเนินภารกิจ ตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษา การบริหารจัดการกลุ่มอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์ จากดินไทย ของกลุ่มสตรีเทศบาลตำบลอุบล อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อจะได้ไปสู่การแก้ไขและพัฒนาศักยภาพ การบริหารจัดการกลุ่มอาชีพได้ เป็นต้นแบบสำหรับการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพอื่นๆ ในเขตเทศบาลตำบลอุบลให้ประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืน มีความเข้มแข็ง และมีเสถียรภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดหรือเป็นข้อมูลแก่ชุมชนในเขตอื่นๆ นำไปปรับปรุง ประยุกต์ใช้ในการวางแผนดำเนินงานและนโยบายของกลุ่มอาชีพต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการบริหารจัดการ กลุ่มอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย ของเทศบาลตำบลอุบล อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี
๒. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาและเป็นข้อเสนอแนะแนวการส่งเสริมกลุ่มอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทยของเทศบาลตำบลอุบล อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

๓. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลจาก ผู้บริหารเทศบาล พนักงานเทศบาล ตำบลอุบล และ คณะกรรมการกลุ่มอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย รวม ๒๐ คน โดย

^๒สมพันธ์ เตชะอธิก และคณะ, การพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรชาวบ้าน, (ขอนแก่น : เจริญวิทย์การพิมพ์, ๒๕๔๐), หน้า ๒๐.

ศึกษาจากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม ข้อมูลที่ได้นำมาทำการแปรผลการศึกษาในรูปแบบของการวิเคราะห์เชิงพรรณนาและสรุปผล โดยอาศัยความสอดคล้องและความเป็นเหตุเป็นผล

๔. สรุปผลการวิจัย

กลุ่มสตรีแม่บ้านในเขตเทศบาลส่วนหนึ่งได้ร่วมกันจัดตั้งกลุ่มอาชีพขึ้น โดยมีสมาชิกประมาณ ๕๐ คน จดทะเบียนเมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๘ ด้วยเงินทุน ๒๐,๐๐๐ บาท และได้รับการสนับสนุนงบประมาณ อาคารสถานที่จากเทศบาลตำบลอุบล โดยใช้ชื่อว่า กลุ่มสตรีเทศบาลตำบลอุบล มีการทำดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย จำหน่ายเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน และของชำร่วยต่างๆ แต่การดำเนินงานของกลุ่มอยู่ในลักษณะที่ไม่มีความมั่นคงและไม่มีผลกำไร ทำให้ไม่สามารถที่จะพัฒนาไปข้างหน้าให้เกิดความเข้มแข็งช่วยเหลือตนเองและสังคมให้เกิดรายได้ รวมทั้งไม่สามารถพัฒนาผลผลิตให้ไปสู่ตลาดสินค้าในระดับห้าดาวตามโครงการ OTOP ได้ จากการประชุมกลุ่มผู้นำแต่ละชุมชน พบว่า กลุ่มอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย มีปัญหาการบริหารจัดการ การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ ไม่ยั่งยืน และไม่สามารถดำเนินการให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนได้ อาจเป็นเพราะการบริหารจัดการของกลุ่ม ขาดทักษะการผลิต ขาดการอบรมเรียนรู้เพิ่มเติม หรือการบริหารจัดการในกลุ่มไม่ดี ขาดการวางแผนด้านการตลาด ขาดงบประมาณดำเนินการ สิ่งเหล่านี้ ทำให้การรวมกลุ่มล้มเหลว มีผลทำให้สมาชิกส่วนหนึ่งขาดรายได้เสริม และก่อให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจเนื่องจากรายได้ไม่เพียงพอ และปัญหาการว่างงานตามมา

ด้านการดำเนินการของกลุ่มอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานของกลุ่ม การกำหนดกฎ ระเบียบข้อบังคับ การแบ่งภาระหน้าที่ภายในกลุ่มตามตำแหน่งต่างๆไว้ชัดเจน ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในการสร้างอาชีพและรายได้ให้เกิดขึ้นกับคนในชุมชน ตลอดจนสร้างชื่อเสียงและเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปก็ตาม แต่ปัญหาในการดำเนินการของกลุ่มยังคงมีมากมาย เพราะยังต้องอาศัยงบประมาณและการกำกับดูแลจากหน่วยงานท้องถิ่น เช่น เทศบาลตำบลอุบล และการนำ เสนอสินค้าผลิตภัณฑ์ต่างๆของชุมชน ก็ต้องรอการจัดงานที่หน่วยงานอื่นจัดขึ้น ซึ่งยังถือว่าเป็นปัญหาที่สำคัญ เพราะหากวันหนึ่งวันใดขาดการสนับสนุนแล้ว กลุ่มจะสามารถยืนหยัดหรือช่วย เหลือตนเองและสมาชิกได้เพียงใด

ด้านการผลิต การผลิตดอกไม้ประดิษฐ์ของกลุ่ม ยังต้องอาศัยผู้มีความชำนาญ และมีมือดีในการประกอบเข้ารูปเข้าร่างให้เกิดความสวยงาม และการที่จะฝึกฝนให้สมาชิกแต่ละคนมีความชำนาญได้ขนาดนั้นก็ต้องใช้เวลาที่ค่อนข้างนาน บางคนอาจเกิดความท้อ เพราะเรื่องของฝีมือนั้นแต่ละคนย่อมไม่เท่ากันหรือเหมือนกัน ความสนใจ สมาชิกก็แตกต่างกัน

กันไปตามแต่ละคน การผลิตได้มากได้น้อยก็เป็นปัจจัยสำคัญที่จะดึงดูดให้สมาชิกมีความตั้งใจที่จะทำ เพราะถ้าทำได้มากก็หมายถึงได้เงินมากด้วย

ด้านการตลาด ปัญหาด้านแหล่งจำหน่าย หรือตลาดที่จะรับซื้อผลิตภัณฑ์ของกลุ่มนั้น เป็นปัญหาใหญ่ที่ถือว่าสำคัญมาก เพราะหากผลิตขึ้นมาแต่จำหน่ายไม่ได้ก็ขาดทุนเสียเวลา การนำผลิตภัณฑ์ไปจำหน่ายในงานแสดงสินค้าจึงยังไม่เพียงพอ ต้องมีการนำ เสนอสินค้าให้กว้าง ขวางออกไป โดยผ่านการประกาศประชาสัมพันธ์เผยแพร่ทางสื่อวิทยุ ทางสื่อออนไลน์บ้าง ให้ผู้คนทั่วไปได้พบเห็น และสามารถสั่งซื้อพุดคุดยทางโทรศัพท์ได้ด้วย การเพิ่มยอดจำหน่ายก็อาจจะมิโปรโมชันพิเศษในช่วงเทศกาลสำคัญที่อาจจะลดราคา ลงเล็กน้อย หรือมีของแถมของกำนัลเพื่อดึงดูดใจ

ด้านการเงิน กลุ่มสตรีเทศบาลตำบลอุบล ควรมีการปรึกษาหารือร่วมกันหลายๆ ฝ่าย ทั้งฝ่ายหน่วยงานท้องถิ่น ข้าราชการ และคณะกรรมการของกลุ่มในการที่จะนำมาซึ่งทุนสนับสนุน เพราะการประดิษฐ์ดอกไม้ก็มิใช่จะจำหน่ายได้หมดในครั้งคราวเดียวหรือจะจำหน่ายได้ทุกเดือน อาจจะมีบางเดือนที่เว้นบ้างหรือจำหน่ายไม่ได้บ้าง ก็ต้องนำมาคิดเป็นต้นทุน เพราะถ้าหากสมาชิกส่งผลิตภัณฑ์มาให้จำหน่าย แต่จำหน่ายไม่ได้ ความผิดหวังหรือการให้ความสนใจจะลดน้อยลง หากกลุ่มมีเงินสำรองไว้เป็นทุนแล้ว ก็อาจจะสนับสนุนสมาชิกให้ไปก่อน เพื่อใช้จ่ายตามความจำเป็นในครอบครัว และคณะกรรมการก็จะบริหารต่อไปว่าจะนำไปจำหน่ายที่ใด ส่งไปที่ใด ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ทางใด เพื่อให้ผลิตภัณฑ์จำหน่ายได้

ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ การดำเนินการด้านการบริหารจัดการในรูปแบบกลุ่มอาชีพนั้น มีขั้นตอนของการปฏิบัติที่จำเป็นต้องมีการศึกษาและทำความเข้าใจให้ถูกต้อง เพื่อให้เกิดความโปร่งใส สร้างความเชื่อถือเชื่อใจกันภายในกลุ่ม แม้ว่ากลุ่มจะมีการบริหารจัดการงบประมาณ การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย การแต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน เบิกจ่าย เงิน การจัดหาวัสดุดิบ และตลาดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีคณะกรรมการรับผิดชอบครบถ้วน รวมถึงการประชุมชี้แจงวางแผนการผลิต

๕. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาที่นำเสนอไปแล้วนั้น พบว่า กลุ่มอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย ของกลุ่มสตรีเทศบาลตำบลอุบล ควรมีการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับ การแบ่งภาระหน้าที่ภายในกลุ่มตามตำแหน่งต่างๆ ไว้ให้ชัดเจน มีการประชุมปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นส่วนช่วยให้การบริหารงานกลุ่ม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม สร้างความไว้วางใจเชื่อใจต่อการรวมกลุ่ม และทำให้กลุ่มมีความเข้มแข็ง ที่จะร่วมฟันฝ่าอุปสรรคไปสู่เป้าหมายร่วมกัน ซึ่งหากกลุ่มมีการบริหารจัดการที่ดีเป็นระบบและมีการวางแผนตลาดที่กว้างออกไปอีก ก็จะสามารถผลิตและ

จำหน่ายสินค้าได้ตลอดทั้งปี ส่งผลให้กลุ่มมีเงินทุนหมุนเวียนและมีความเข้มแข็งมั่นคง ในการดำเนินการของกลุ่มในครั้งนี้จะต้องได้รับความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง คอยให้การแนะนำในการให้ความรู้และทักษะใหม่ๆ ให้กับสมาชิกของกลุ่ม และเทศบาลตำบลอุบล ต้องเป็นหน่วยงานหลัก จัดฝึกอบรมให้กับสมาชิกของกลุ่มและผู้สนใจในชุมชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับกลุ่มและสมาชิกทุกๆ คน

๕.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑) เทศบาลตำบลอุบล ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ จะต้องให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมอาชีพของชุมชน โดยการสนับสนุนงบประมาณ การให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ร่วมแก้ไขปัญหา และประสานงานกับองค์กรหรือเอกชนที่มีศักยภาพเพียงพอในการให้ความรู้ด้านอาชีพที่เกี่ยวข้องหรือหลากหลายมากกว่าเดิม ให้สมาชิกในกลุ่มได้มีแนวคิดที่จะนำไปประกอบอาชีพเองได้ต่อไป

๒) เทศบาลตำบลอุบลควรมีการจัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อการกู้ยืมในการพัฒนาอาชีพ เช่น พัฒนาชุมชนอำเภอ กองทุนหมู่บ้าน/ชุมชน ธนาคารประชาชน กองทุนพัฒนาสตรี ควรเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มที่มีความเข้มแข็ง ตั้งใจจริงในการประกอบอาชีพ และมีฝีมือในการประดิษฐ์สวยงาม ให้สามารถกู้ยืมเงินไปลงทุนในการทำกิจกรรมให้คล่องตัวยิ่งขึ้น และควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพในเชิงธุรกิจ ให้แก่สมาชิกในกลุ่มได้ในทุกรูปแบบ

๓) เทศบาลตำบลอุบล และคณะกรรมการกลุ่มฯ ควรร่วมกันคิดหาแนวทางส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มฯ สามารถพึ่งตนเองได้ในระยะเวลาอันสั้นได้

๕.๒ ข้อเสนอแนะเชิงบริหาร

๑) ในการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มนั้น สิ่งสำคัญที่จะขับเคลื่อนให้กลุ่มประสบผลสำเร็จได้นั้น กลุ่มจะต้องมีการระดมทุนภายในกลุ่มให้มากขึ้นรวมทั้งขอรับการสนับสนุนเงินทุนจากภายนอก มีการจัดทำระเบียบข้อบังคับของกลุ่มอย่างชัดเจนเพื่อให้กระบวนการดำเนินงานของกลุ่มมีเป้าหมายที่ชัดเจน และควรมีการส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างชาย-หญิง เพื่อดำเนินกิจกรรมกลุ่มมีความเหมาะสมของแต่ละเพศ และตามความถนัดของแต่ละกลุ่ม และควรมีการพัฒนาสมาชิกโดยการไปศึกษาดูงาน ฝึกอบรม เพื่อพัฒนาอาชีพอย่างน้อยปีละครั้ง

๒) ในการผลิตสินค้าและคุณภาพของสินค้า หากกลุ่มอาชีพสามารถนำวัตถุดิบที่มีอยู่ในชุมชนมาสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์จะช่วยลดต้นทุนการผลิตของกลุ่มได้ และเทศบาลตำบลอุบลควรจัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า มีการปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ให้ทันสมัยสวยงามสะดุดตา เพื่อสร้างแรงดึงดูดให้ลูกค้าสนใจและจดจำผลิตภัณฑ์ ซึ่งถือเป็นกลยุทธ์ทางการตลาดที่ถูกนำมาใช้บ่อยขึ้นในปัจจุบัน ควรมีการพัฒนาฝีมือแรงงานด้านการผลิต โดยการถ่ายทอดความรู้และ

ประสบการณ์จากผู้ที่มีทักษะและประสบการณ์ภายในกลุ่ม ส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้เข้าร่วมโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เพื่อให้ได้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ จะช่วยยกระดับมาตรฐานสินค้าให้ได้คุณภาพ

๓) กลุ่มฯ ควรมีการแสวงหาตลาดใหม่เพิ่มเติมอยู่เสมอ และสำรวจสภาพตลาดก่อน ผลิตและจำหน่ายสินค้า เพื่อให้สินค้าตรงกับความต้องการของตลาด ควรมีการคิดต้นทุนผลผลิตเพื่อกำหนดราคาสินค้าก่อนขาย และควรมีการอบรมให้ความรู้เรื่องการตลาดแก่สมาชิกกลุ่มและมีการส่งเสริมการตลาดอย่างต่อเนื่อง

๔) กลุ่มฯ ควรมีแนวทางในการบริหารจัดการความขัดแย้งที่ชัดเจน และมีการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างโปร่งใส เป็นธรรม มีเกณฑ์การจ่ายผลประโยชน์อย่างชัดเจน

๕) คณะกรรมการกลุ่มฯ ควรเปิดโอกาสให้สมาชิกเสนอแนะแนวทางเพื่อการพัฒนาของกลุ่มอาชีพของตน สมาชิกกลุ่มควรมีการสร้างสรรค์และพัฒนางานอยู่เสมอ มีการช่วยเหลือและแบ่งเบาภาระซึ่งกันและกัน

๖) สำนักงานเทศบาลตำบลอุบลควรให้ความสำคัญต่อการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนให้มีคณะทำการศึกษาวิจัย หรือติดตามประเมินผลความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพต่อไป

๕.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

๑) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพอื่นๆ ที่มีอยู่ในเขตเทศบาลหรือใกล้เคียง เพื่อนำมาเป็นแบบหรือปรับใช้ให้ดีขึ้น

๒) ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR = Participatory Action Research) ซึ่งเป็นการวิจัยที่ผสมผสานการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Research) กับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) รวมทั้งวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ใหม่ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในกลุ่มอาชีพชุมชน โดยเป็นการวิจัยร่วมกันระหว่างผู้ศึกษา เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนและกลุ่มอาชีพชุมชน มีส่วนร่วมในการวิจัยทุกขั้นตอนตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมทำร่วมตรวจสอบ และร่วมรับประโยชน์ควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (People-Centered Development) และแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ (Problem-Learning Process) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในการวางแผนพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งและมั่นคงต่อไป

๓) ควรมีการศึกษากการประเมินผลการจัดตั้งกลุ่มอาชีพที่องค์กรภาครัฐสนับสนุนระหว่างเขตเมืองและเขตชนบทว่ามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

๑) หนังสือ :

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. **เศรษฐกิจชุมชนพึ่งพาตนเอง : แนวคิดและยุทธศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง, ๒๕๔๑.
สมพันธ์ เตชะอธิก และคณะ. **การพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรชาวบ้าน**. ขอนแก่น : เจริญวิทย์การพิมพ์, ๒๕๔๐.